

AKTUEEL EVANGELIE

een tijdschrift gewijd aan
het herstel van het zuivere
evangelie.

Sola Gratia
Solo Christo
Sola Fide

Door genade alleen
Door Christus alleen
Door geloof alleen

Nummer 1, 1976

RECHTVAARDIGING DOOR HET GELOOF EN DE DUIDELIJKHEID VAN DE BIJBEL

- Sleutel tot een beter begrip van de bijbel
- Licht op alle andere waarheden
- Rechtvaardiging brengt dwaling aan het licht

AKTUEEL EVANGELIE

Aktueel Evangelie is de Nederlandse uitgave van Present Truth, een internationale, christelijke publicatie.

Redactie:

Joh. Diepraam
M. Dulfer
D. Zantinge

Adviserend redacteur:

Robert D. Brinsmead

Dit tijdschrift verschijnt ieder kwartaal

Redactie-adres: Aktueel Evangelie, Postbus 25, Borger

Telefoon: De redactieleden zijn onder de volgende telefoonnummers bereikbaar:

02521-12186
05993-4282
05998-2484

Overname van de inhoud van dit tijdschrift alleen na schriftelijke aanvraag bij de redactie.

UITGEVERS

Een groep christenen in ons land die, tezamen met de uitgevers van Present Truth, streeft naar een objectieve verkondiging van het zuivere Nieuw-Testamentische evangelie alsmede naar het herstel van de reformatorische beginselen geformuleerd in de 16de eeuw. Deze worden thans ernstig bedreigd door een aantal moderne, religieuze ontwikkelingen in het christendom.

De uitgevers financieren dit project onder meer uit privé-middelen en bijdragen van sympathiserenden, maar zonder steun van of binding met enige kerkelijke organisatie.

ABONNEMENTEN

Verzoeken om gratis abonnementen, mits persoonlijk aangevraagd, zenden aan Postbus 25, Borger.

REDACTIONELE BIJDRAGEN:

De redactie is van mening dat waarheid boven ieder kerkelijk vooroordeel of elke religieuze voorkeur staat. Wij staan daarom open voor bijdragen van wie dan ook. Deze zullen uitsluitend op redactionele gronden en inhoudelijke waarde worden beoordeeld. Als u een bijdrage wenst terug te ontvangen, voorziet u deze dan s.v.p. van een gefrankeerde en geadresseerde envelop.

DOELSTELLING

Dit tijdschrift stelt zich ten doel het herstel van het Nieuw-Testamentische geloof op grond van de grondbeginselen die in de 16de eeuwse hervorming werden vastgelegd:

1. *Sola gratia* (door genade alleen). Gods verlossingswerk vindt plaats buiten ons om in de Persoon van Jezus Christus Die de enige grond is voor onze redding.
2. *Solo Christo* (door Christus alleen). Christus' leven en sterven voor ons, zondaars, is de enige grondslag voor onze juiste verhouding tot God en om door Hem te worden aanvaard.
3. *Sola fide* (door geloof alleen). Het geloof door de Heilige Geest, door het horen van dit objectieve en historische evangelie, is het enige instrument waardoor Christus' plaatsvervangende leven en sterven de mens tot gerechtigheid ten eeuwige leven wordt toegerekend. Hij die zo is gerechtvaardigd en daardoor wordt vervuld met de Heilige Geest, zal slechts zien op het kruis van Jezus en Zijn verlossingswerk tot de enige en centrale belijdenis van zijn geloof en getuigenis maken. Hij zal weliswaar nauwgezet en in grote ernst trachten God gehoorzaam te zijn en Hem te behagen in alle goede werken, maar nog meer zal hij blijvend berouw oefenen zonder te roemen in de vruchten die zijn met de Geest vervulde leven zullen voortbrengen.
4. *Sola Scriptura* (de Bijbel alleen). De Bijbel en de Bijbel alleen is de onvergankelijke, onfeilbare en objectieve toets van alle geloof en praktijk, van alle leer en verkondiging. Gods Woord alleen is voldoende, opdat wij worden 'versterkt in de tegenwoordige waarheid'.

'Aktueel Evangelie' is gewijd aan de taak deze grondbeginselen hoog te houden en te verdedigen. De uitgevers van dit blad zijn er zich evenwel van bewust dat deze beginselen ten diepste moeten ingrijpen in ons leven en in ons geloof. Wij zijn ervan overtuigd dat zij leiden tot een hernieuwd onderzoek van alle traditionele opvattingen en gedachten over de christelijke waarheden. Mogelijk dienen deze opnieuw aan de orde te worden gesteld, ook die welke in deze uitgave worden behandeld.

Onze uiteindelijke visie is een nieuwe Reformatie die zal hérontdekken wat de hervormers ons nalieten en een herstel van het werk dat zij zo moedig en vol geloof begonnen.

Rechtvaardiging – de sleutel tot een beter begrip van de bijbel

Is de bijbel duidelijk en is dit boek gemakkelijk te begrijpen? Heeft de veelheid van stromingen in het protestantisme niet aangetoond dat de hervormers te optimistisch zijn geweest over de duidelijkheid van de bijbel? En als de bijbel werkelijk zo begrijpelijk zou zijn, waarom zijn er dan zoveel belijdende christenen die zeggen dat ze er weinig van begrijpen?

Met hun bewering dat de bijbel duidelijk en goed te begrijpen is, bedoelden de hervormers niet dat we alles ervan zonder enige moeite zouden kunnen bevatten en dat iedere boodschap er in zo-klaar-als-een-klontje zou zijn. Ongetwijfeld komen er bepaalde gedeelten in voor die problemen bevatten en nog altijd een mysterie voor bijbelverklaarders vormen. Er zullen zelfs delen zijn die in dit leven nooit ten volle begrepen zullen worden. Ook de hervormers waren niet blind voor het feit dat zelfs theologen van formaat niet de gehele heilige schrift konden begrijpen. Wat ze evenwel wilden zeggen was dat de wezenlijke inhoud van de bijbel niet onbegrijpelijk en geheimzinnig is, maar dat hij volmaakt duidelijk en klaar wordt wanneer men de inhoud ervan beschouwd in het grote licht

der reformatie: de rechtvaardiging door het geloof alleen. Het formele beginsel van de reformatie (*sola scriptura* – de bijbel alleen) en het wezenlijke beginsel ervan (rechtvaardiging in Christus door het geloof alleen – *sola fide*) horen onverbreekbaar bij elkaar. Het ene beginsel is onverklaarbaar en onduidelijk zonder het andere.

Luther zei hierover: 'Wanneer het artikel der rechtvaardiging valt, valt tegelijkertijd de hele christelijke leer... alleen dit artikel maakt iemand tot een theoloog. Want tevens komt de Heilige Geest die het hart verlicht en het ook bewaart in het juiste en zekere verstaan zodat het in staat is alle andere geloofszaken duidelijk te onderscheiden, te beoordelen en krachtig te ondersteunen.' – Maarten Luther, *What Luther Says*, ed. E. Plass, Vol. 2, p. 718. Als deze bewering van Luther juist is, betekent dit dat er één duidelijke reden is waarom de bijbel voor de hedendaagse gelovige vaak zo onduidelijk is. Vele christenen hebben de waarheid van de rechtvaardiging door het geloof uit het oog verloren. Plaats deze boodschap centraal en het wezenlijke van Gods openbaring in de bijbel zal duidelijk worden.

De rechtvaardiging werpt

licht op alle andere waarheden

De bijbel doet verslag van het heilrijke, reddende handelen van een heilig en genadig God. Zijn gerechtigheid wordt niet voorgesteld als iets abstracts, iets wazigs en onduidelijks, maar als iets wat duidelijk wordt geopenbaard in concrete, historische gebeurtenissen. God laat Zich diepgaand in met het tragische lot van de mensheid en Zijn gerechtigheid is een werkzame werkelijkheid. Hij redde een handvol gelovigen van de zondvloed, Lot uit het brandende Sodom, Israël uit de Egyptische slavernij, Hizkia van de dreiging van Sanherib, de Joden uit de Babylonische ballingschap en de psalmist van de boze plannen die zijn vijanden tegen hem beraamden.

Al deze oudtestamentische bevrijdingsgeschiedenissen wijzen vooruit naar het hoogtepunt van Gods heilsdaden tot gerechtigheid en bevrijding van de mens. In Jezus Christus zien wij Hem als de God Die vóór ons is als alles tegen ons is. Hij komt tot ons omdat Zijn liefde Hem hiertoe aanzet. In onze vervreemding van God kan Hij alleen ons helpen. Vanwege Zijn liefde moest Hij alles verlaten, alles geven en voor alles lijden. Hij verzwakt echter niet en laat Zich niet ontmoedigen tot Hij Zijn volk heeft gered door Zijn daden van heil en gerechtigheid.

Dit reddend handelen van God in Jezus Christus is wat de bijbel noemt: 'de rechtvaardigheid Gods' (Rom. 1:17). Het is krachtdadig en werkzaam voor allen die geloven. Hier gaat het in de bijbel om. Wanneer de bijbel in dit raam wordt gelezen en verstaan is zijn boodschap helder en klaar als de middagzon. Als echter Christus en de gerechtigheid door het geloof uit het oog verloren raken, verliest de bijbel ook zijn duidelijkheid. Dan gaat het lijken op een fantastische legpuzzel, verminkt tot een handboek voor zelf-verbeteraars, verwrongen om aan elke religieuze ervaring een christelijke grondslag te geven, of uitgebuit door hen die menen door God Zelf te zijn ingelicht over de loop van komende internationale, politieke gebeurtenissen en ontwikkelingen.

Zelfs leerstellingen die op zichzelf genomen zeer juist zijn, verliezen hun betekenis als zij buiten het bijbelse verband van de rechtvaardiging door het geloof worden geplaatst. De bijbel is echter als een levend wezen met een kloppend hart. Leerstukken die van dat hart worden afgesneden zijn kunstmatig, onvruchtbaar en dood. Ze komen dan ook heel anders over als ze buiten het bijbelse raam worden verkondigd.

In zijn eerste reformatorische tractaat aan het Engelse volk schreef John Bugenhagen: 'We hebben slechts één leerstelling: Christus onze Gerechtigheid' (aangehaald in William Tyndale van J. P. Mozley, p. 54). Dit citaat geeft heel kort, maar zeer kernachtig de geest van de reformatie

weer – een geest die in de eeuw van protestantse scholastiek die er op volgde goeddeels verloren ging. Het 'benadrukken van slechts één leerstelling' door de hervormers betekende overigens niet dat zij aan andere zaken achteloos voorbijgingen. Maar zij zagen scherp dat de waarheid van de rechtvaardiging door het geloof in Christus iedere andere leerstelling omvat. Het artikel van de rechtvaardiging uit genade, om Christus' wil en door het geloof, te beschouwen als maar één van de twintig fundamentele geloofsartikelen is onvoldoende. Het moet het grote middelpunt zijn, het centrum, de strategisch meest gunstige positie, vanwaaruit de gehele leer kan worden overzien. Want in de rechtvaardiging door het geloof ligt elk ander bijbels leerpunt vervat of wordt daarin voorondersteld. Het verduidelijkt deze andere leerpunten niet alleen, maar wanneer deze worden gezien in verband met wat wij het levende hart van het evangelie zouden willen noemen, krijgen ze pas de zin en het belang die ze hebben. Enkele voorbeelden daarvan zijn:

De Drieëenheid

De bijbel biedt ons geen lijst met abstracte geloofspunten die we op z'n minst moeten geloven. Mensen en menselijke instellingen doen dat wel, maar dat is niet het geval met het levende Woord van God. Dit is een levend orgaan dat sterft en zijn kracht verliest als het wordt ontleed. Vaak wordt het leerstuk van de Drieëenheid voorgesteld als een droge theologische abstractie. De bijbel doet dat echter niet. Nergens in de bijbel wordt deze leer uitgespeld. De centrale boodschap aangaande de rechtvaardiging door het geloof evenwel laat deze christelijke leer uitkomen in een diepe realiteit waaraan de mens zich voor zijn redding kan vastklampen (Rom. 3:24-26).

'gerechtvaardigd zijnde om niet uit Zijn genade . . .' Hier ontmoeten we de bron van redding die uit het hart van God de Vader ontspringt.

' . . . door de verlossing die in Christus Jezus is . . . in Zijn bloed' Dit wijst op de grond van onze aanneming in het leven en sterven van God de Zoon.

' . . . door het geloof . . .' Daar de bijbel overal getuigt van het feit dat wij niet uit onszelf tot God kunnen komen noch uit onszelf kunnen geloven in Jezus Christus, wijst dit ons op wijze waarop de verlossing op ons hart wordt betrokken door het werk van God de Heilige Geest.

In plaats van de leer der drieëenheid op abstracte dogmatische wijze te verkondigen, zou het veel beter zijn dit te doen in het raam van Gods heilrijke handelen voor ons.

'Want alzo lief heeft God de wereld gehad (de diepste oorzaak die ons het heil en het eeuwig leven brengt is de barmhartigheid van de hemelse Vader), dat Hij Zijn eniggeboren Zoon (de materiële oorzaak is Christus en Zijn gehoorzaamheid waardoor Hij voor ons gerechtigheid verwierf), opdat eenieder die in Hem gelooft (de instrumentele oorzaak is het geloof van de mens dat ontstaat door de verlichting van het evangelie door de Heilige Geest) niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'. (Joh. 3:16).

Schepping, wet en menselijke verdorvenheid

Merk op hoe vanzelfsprekend Paulus ingaat op het leerstuk der schepping, op de onverbiddelijke eis van gerechtigheid en de totale zondigheid van alle mensen wanneer hij in de Romeinenbrief de boodschap van de rechtvaardiging

door het geloof verkondigt.

Verlossing veronderstelt een schepping en een Verlosser die tevens de Schepper is. De engel die het eeuwig evangelie verkondigt wijst op Hem Die 'de hemel, de aarde, de zee en de fonteynen der wateren gemaakt heeft (Opb.

14:6-7). Het christendom is een historische godsdienst. Het staat of valt niet alleen met de historische werkelijkheid van Jezus Christus welke de tweede Adam wordt genoemd, maar ook met de eerste Adam die in het paradijs leefde. De leer van de rechtvaardiging door het geloof vooronderstelt de onverbidelijkheid en de onveranderlijkheid van de wet Gods. Rechtvaardiging is een juridische term. Het betekent in wezen 'in de juiste verhouding met de wet brengen' - A. H. Strong, *Systematic Theology*, p. 856. Als rechtvaardig Schepper eist God dat aan de eisen van Zijn wet wordt voldaan. Het laatste oordeel zal dan ook op grond van die eisen plaatsvinden (Rom. 2:12-16).

Toen God Zijn Zoon in de wereld zond gebeurde dat niet om aan de eisen van de wet te ontsnappen. Nog minder om de eis van volmaakte gerechtigheid te verzachten of te wijzigen. Hij zond Zijn Zoon om voor ons te voorzien in datgene wat de wet eist en waartoe de wet veroordeelt. Het eerste wat Paulus leert in zijn uiteenzetting over de gerechtigheid door het geloof is dat de Goddelijke wet door het geloof niet wordt terzijde gesteld. De wet wordt er juist door bevestigd en gerechtvaardigd. (Rom. 3:31). Het feit dat God Zijn Eigen Zoon niet kon en wilde sparen maar toeliet dat Diens bloed werd vergoten om aan de rechtvaardige eisen van de wet te voldoen, bewijst dat God Zijn wet niet in het minst wil en kan wijzigen om zondaren te redden. Niemand van ons wordt door Gods genade gered op een wijze die de morele orde in het universum in gevaar zou brengen. Het kruis met zijn bloedig offer maakt op aangrijpende wijze duidelijk dat de zedewet van God niet straffeloos kan worden overtreden. We leven in een door God geschapen bestel waarin schuld moet worden ingelost. Golgotha was niet alleen een daad van Goddelijke genade maar ook een van gerechtigheid, een van de grootste eerbied voor de Wet. Elke zedeleer die dit buiten beschouwing wenst te laten is onchristelijk van aard.

De boodschap van genade alleen, Christus alleen, geloof alleen vooronderstelt de totale verlorenheid van de mens. Het 'alleen' onderstreept het feit dat de gevallen zondaar geen enkele bijdrage kan leveren tot zijn redding. De oneindige prijs voor onze verlossing, het bloed van de Heer der heerlijkheid, maakt duidelijk dat alle mensenwerk voor het verkrijgen van verlossing en bevrijding uiteindelijk waardeloos is. Genade alleen betekent dat wij worden aanvaard ondanks het feit dat we onaantvaardbaar zijn. Christus alleen betekent dat we voor God geen gerechtigheid bezitten dan alleen in Jezus Christus. Geloof alleen betekent dat we belijden dat het enige waarop we kunnen pleiten ons door God in Christus Jezus gegeven is. De bijbel komt niet met een abstracte theorie over de zondigheid van de mens: zoals men de boom aan zijn vruchten kent zo wordt ook de ernst van de menselijke zonde kenbaar door de gevolgen ervan. Zonde verdreef Adam en Eva uit het paradijs en ontnam hen een zoon door de hand van een moordenaar die eveneens hun zoon was.

De Joden verloren hun geliefde stad terwijl hun kinderen door vijandelijke legers werden weggevoerd. Maar zelfs

dat soort dingen geeft nog maar zwakjes weer wat de prijs van de zonde is. Het kostte God een offer zo oneindig groot dat het alle verzamelde schatten van de eeuwigheid omvatte.

Verkiezing

De leer der verkiezing kan alleen worden verstaan in de juiste bijbelse samenhang. Zoniet, dan wordt zij aanleiding tot eindeloze speculatie en veel wijsgerige verklaringen die tot niets dan twist, tegenstelling en zelfs wanhoop kunnen leiden. De bijbel geeft die samenhang als volgt weer: 'Hij heeft ons uitverkoren in Hem' (Ef. 1:4). Verlossing is geheel het werk van God in Christus. Hij zocht, verkoos en vond óns. Niet wij hebben Hém gezocht, verkozen en gevonden. Onze redding is gegrond in Gods voornemen om de mensheid te redden in de persoon van Jezus Christus. Daarom hangt de 'zekerheid van ons geloof' niet aan het zijden draadje van onze menselijke wispelturige beslissingen. Ons geloof kan nooit de oorzaak zijn van of een bijdrage vormen tot onze verkiezing, omdat God de mens Jezus Christus verkoos ten behoeve van ons vóór dat wij tot geloof kwamen. Ons geloof kan niets anders zijn dan de echo van het 'geloof Gods' (Rom. 3:3).

De God-mens Christus

Omdat de wet volmaakte gerechtigheid van de mens eiste, moest Christus mens worden zoals de mens dat is. De rechtvaardigheid die voor God geldig is en door Hem wordt aanvaard moet een werkelijkheid zijn, van vlees en bloed. Want evenals de dood door een mens is, zo is ook de opstanding uit de dood door een Mens. (1 Cor. 15:21). We zijn niet gered door een stelsel van denkbeeldige leerstellingen, maar door een werkelijkheid die plaatsvond in Palestina na een gruwelijke terechtstelling onder de regering van Pontius Pilatus.

Het laatste oordeel

Het kruis van Christus werpt ook licht op de uiteindelijke beloning en de straf die volgt na het oordeel. 'Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven' (Rom. 1:17). In Hem Die is opgewekt om onze rechtvaardigmaking en die lichamelijk opvoer naar de heerlijkheid aan Gods rechterhand, wordt ons een duidelijk beeld gegeven van de verheerlijking der heiligen tezamen met Christus. Terwijl hij die gelooft gerechtvaardigd wordt tot eeuwig leven, wordt hij die niet gelooft verdoemd. De toorn Gods blijft op hem (Joh. 3:36). God heeft ons de betekenis van de dood getoond want in het kruis van Christus 'wordt de toorn Gods geopenbaard van de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der mensen' (Rom. 1:8). Christus' uitroep: 'Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten' was Zijn nederdalen ter helle - in de buitenste duisternis, waar weinig is en knersing der tanden. Het gaat om de absolute God-verlatenheid van de mens. Daar is Christus aan gestorven. Het loon der zonde is de dood. De dood is geen schim, maar het oordeel Gods over de gehele mens. De dood is even tastbaar en werkelijk als de terechtstelling en de begravenis van Christus. Ook hierin heeft God ons een beeld gegeven van het lot der verdoemden. Jezus Christus is de werkelijkheid van het leven hierna. Hij verenigt in Zich de gehele werkelijkheid van God en de gehele werkelijkheid van de mens. Alle wezenlijke leerstellingen die de bijbel geeft zijn duidelijk.

De rechtvaardiging brengt dwalingen aan het licht

De leer der rechtvaardiging door het geloof is het goddelijk schietlood waaraan iedere leerstelling die pretendeert christelijk te zijn dient te worden gemeten. Al onze leerstellingen, tradities en denkbeelden moeten in dit licht aan een nauwkeurig onderzoek worden onderworpen.

Dit is wellicht ook de reden waarom de kerken onbewust het reformatorisch beginsel naar de achtergrond hebben geschoven. Wanneer dit beginsel centraal staat, kan het een bedreiging vormen voor de huidige stand van zaken in vele opzichten. Er is nauwelijks een kerk meer te vinden die er zich op beroept een 'ecclesia reformata' te zijn en naar waarheid ook 'semper reformanda'.

'Ecclesia reformata semper reformanda' is de belijdenis dat de reformatie niet na Luther en Calvijn werd afgesloten. Het heiligdom der waarheid moet nog van vele dwalingen, die onder de deken van middeleeuwse duisternis verborgen liggen, worden gereinigd. Er is geen enkele reden om aan te nemen dat het herstel tot de waarheid door de hervormers volledig werd uitgevoerd en door hen is afgesloten.

Dwaling is als een octopus met vele vangarmen. Toch heeft het slechts één hart. De meeste geschriften die in de reformatorische tijd werden geschreven richtten zich tegen de vangarmen van de leerstellige octopus. Slechts weinigen wisten met het scherpe zwaard van het evangelie 'de rechtvaardiging door het geloof' in de hand het hart te doordringen.

'Zonder twijfel zal dit ene artikel (de rechtvaardiging door het geloof) langzaam maar zeker het hele roomse stelsel van broederschappen, vergevingen, godsdienstige orden, relikwieën, ceremonies, aanroeping der heiligen, vagevuur, missen, waken, geloften en nog vele andere gruwelen . . . omverwerpen. Bovendien onderwezen wij en drongen aan op niets anders dan dit artikel der rechtvaardiging. Dit alleen vormde in deze tijd een bedreiging voor het gezag van de paus en verwoestte zijn koninkrijk . . . Beelden en andere misbruiken in kerk zouden als vanzelf ter aarde zijn gevallen, indien gij slechts ijverig had onderwezen het beginsel der rechtvaardiging. Want ik heb de kern weggenomen en hen het omhulsel gelaten . . . Zij daarentegen nemen het omhulsel weg en laten de kern zitten. – Maarten Luther, *Commentaar op de Galatenbrief*, Middleton-ed. p. 218, 219.

Luther wordt wel de grootste hervormer in de geschiedenis der kerk genoemd. Hij zette diep het mes in de ingewikkelde middeleeuwse theologie en bracht alle theologie terug tot het beginsel van sola fide – door het geloof alleen. De christenheid van tegenwoordig wordt overdekt met – ismes

van allerlei kleur. We kunnen wel voor eeuwig en altijd allerlei vangarmen der dwaling blijven bestrijden, maar het is nodig het hart met een dodelijke stoot te treffen.

Wij willen hier onze kerngedachte benadrukken: alle dwaling is verenigd in haar gemeenschappelijk verzet tegen het beginsel van de rechtvaardiging door het geloof. Elke vorm van dwaling verduistert het heldere licht van het evangelie. Waar de kerk en de wereld een schrijnende behoefte aan hebben is de waarheid van de rechtvaardiging door het geloof zonder de belemmering van populaire opvattingen die haar verduisteren. We moeten de moed kunnen opbrengen alles te toetsen aan die ene centrale waarheid.

Alvorens wij een aantal populaire stromingen in de christenheid willen toetsen aan de leer der rechtvaardiging door het geloof, willen we echter gaarne verwijzen het beginsel 'de waarheid uit te spreken in liefde en nederigheid'. Wij allen hebben over deze dingen nog veel te leren en ook veel af te leren. De kerkgeschiedenis toont ons de grote heiligen met hun zwakheden en dwalingen. De gedachte dat iemand die een foutief denkbeeld zou hebben over een onderdeel van het christelijk geloof, geen christen zou zijn, wijzen wij volkomen af. Dikwijls houden we er onbewust dwalingen op na. Tenslotte sluiten wij onze eigen opvattingen ook niet uit van een noodzakelijk toetsing aan de kern van het evangelie.

Het roomse stelsel

De leer der rechtvaardiging door het geloof betekent in feite een krachtig Neen tegen het roomse stelsel als zodanig. Terwijl wij dit schrijven zijn wij er niet onkundig van dat een aantal rooms-katholieke theologen in verleden en heden spreken over 'rechtvaardiging door genade alleen, door Christus alleen'. Bij gelegenheid zelfs over 'geloof alleen'. We kunnen Rome er dan ook niet van beschuldigen openlijk werkgerechtigheid te prediken en te leren. Hoewel roomse theologen in een aantal gevallen de reformatorische leuzen hanteren, betekent dat niet dat ze er dezelfde zin en inhoud aan geven. Volgens de roomse theologie betekent rechtvaardiging uit genade dat de menselijke ziel inwendig door genade wordt gereinigd waardoor de mens rechtvaardig is in Gods oog. Men noemt dit ingegoten genade. Rechtvaardiging door Christus betekent in de roomse leer dat de mens rechtvaardig wordt gemaakt door de werkelijke inwoning van het zuivere leven van Christus, dat innerlijk de plaats inneemt van het onzuivere leven van de gelovige. De rechtvaardiging door het geloof zien roomse theologen als een rechtvaardig-

making door een geloof wat van zichzelf en in zichzelf kwaliteiten heeft.

Hoewel duizenden protestanten de geweldige veranderingen die in de roomskatholieke kerk plaatsvinden toejuichen, is er in werkelijkheid niets veranderd. De kerk die in staat is geweest allerlei heidense ideeën en instellingen in de leer te verwerken en ten eigen gunste aan te passen, zal ook in staat moeten worden geacht dit te doen met de grondgedachten van het protestantisme.

Het reformatorische beginsel van de rechtvaardiging wijst altijd op de werkelijkheid van de verlossing die buiten de mens ligt. Genade wordt alleen in het hart van God gevonden. De gerechtigheid die rechtvaardigt ligt buiten de mens, want het is de gehoorzaamheid van Christus, niet de onze, die tweeduizend jaar geleden voor ons het heil heeft gebracht. Bij de rechtvaardiging wordt deze gerechtigheid niet ingegoten maar toegerekend. Deze gerechtigheid wordt nergens op aarde gevonden maar alleen in Christus Jezus Die troont aan de rechterhand van Zijn Vader in de hemel. Het geloof rechtvaardigt, niet omdat het enige verdienste van zichzelf zou hebben, maar omdat het een instrument is dat de gave der rechtvaardiging aanvaardt. Rechtvaardiging door het geloof betekent bij God te zijn aanvaard omdat een Ander rechtvaardig is in mijn plaats. In het roomse stelsel wordt alles verinnerlijkt. De woorden rechtvaardiging, genade, gerechtigheid, plaatsvervangende blijven in de theologie bestaan, maar hebben niet betrekking op Christus buiten de mens, maar op het werk van de Heilige Geest Die in ons komt. Dit gebeurt dan in de plaats van het werk van Jezus Christus vóór ons. De inwendige vernieuwing van de gelovige wordt gesteld in de plaats van de toegerekende gerechtigheid van Christus. Het herschepende werk van God in de mens overschaduwet het heil wat God in Christus voor ons heeft verricht. Het brandpunt waarop de aandacht van de gelovige zondaar moet zijn gericht, ligt niet in onze Verlosser maar in de mens zelf. Niet in de hemel aan Gods rechterhand, maar in de kamer van ons hart en in het nieuwe leven in ons. We nemen het roomse geloof, ofwel romanisme, als eerste van de christelijke -ismen omdat zij de 'moeder van de gruwelen der aarde' is (Opb. 17:5). Het is dan ook dit stelsel dat alle christelijke dwaling en in wezen alle valse religie op volmaakte wijze samenvat. Elk ander christelijk en niet-christelijk -isme vindt hier zijn waar thuis. Want de gemeenschappelijke noemer van alle valse religie is de vervulling van het innerlijke leven van de mens als de weg tot verlossing en bevrijding.

Pinkstergeloof

De werkelijkheid van de bijbelse rechtvaardiging door het geloof plaatst een groot vraagteken achter de geloofsleer van de charismatische pinksterbeweging. Wij zijn van mening dat niemand ten volle kan worden geboeid door de rechtvaardiging door het geloof en tegelijkertijd de grondbeginselen van het pinkstergeloof kan onderschrijven. Uiteraard ontkennen we niet dat er talloze ware christenen zijn onder de pinkstergelovigen. Er zijn ook vele pinkstergroepen die ons geschreven hebben wél te geloven in de rechtvaardiging door het geloof. Dat verheugt ons ten diepste. Wij vragen echter wel om hier samen met ons enkele van de bekende pinksterdenkbeelden te beschouwen in het licht van de radicale consequenties van de rechtvaardiging door het geloof. Daartoe zouden we graag vier

punten willen aanhalen:

1 Wanneer God de gevallen zondaar rechtvaardigt en dat doet alleen omwille van Christus, dan vindt dat uitsluitend zijn grond en oorzaak in wat Christus heeft volbracht en dat aan ons toe te rekenen. Alles wat Christus in Zijn verheerlijkte menselijkheid aan Gods rechterhand is – te weten al Zijn onoverwinnelijke gerechtigheid met alle daaraan verbonden verdiensten – komt toe aan de behoeftige zondaar die door een levend geloof met Christus is verbonden. Dit is de grote gave die alle andere omvat. Wanneer onze pinkstervrienden met ons de uitnemendheid van deze gave belijden, waarom zouden ze dan nog moeten spreken en schrijven over de ervaring van de Geestesdoop als iets wat nóg groter en beter is dan wat de gelovige in Jezus Christus heeft ontvangen? De gave van de Heilige Geest is de 'eerste aanbetaling' of het 'onderpand' (Ef. 1:13, 14) van wat we in Jezus hebben gekregen.

De genade der rechtvaardigmaking is als een grote oceaan. De innerlijke ervaring van de Geest is als een klein schelpje dat een beetje van dat water bevat. De gave die kan worden teruggebracht tot de innerlijke ervaring van een zondige sterveling kan per slot van rekening ook niet zo erg groot zijn.

2 Als het pinkstergeloof een tweede ervaring veronderstelt die als een toevoeging zou moeten volgen op de rechtvaardiging door het geloof, houdt dat in dat dit laatste niet voldoende zou zijn om hem te vervullen met de Heilige Geest. Zou God een rechtvaardige gelovige dan toch niet als zodanig beschouwen? Heeft hij dan toch nog een tekort? Is een gerechtvaardigd mens dan toch niet helemaal rechtvaardig? Schept God geen behagen in de rechtvaardige? Waarom zou de gave en de uitstorting van de Geest dan moeten worden uitgesteld tot een later stadium? De apostel Paulus stelt dat de Geest komt met de zegening van de rechtvaardiging (Rom. 5:1-5; 8:1-10; Gal. 3:1-14; Ef. 1:13).

Een rechtvaardiging voor God die niet gepaard zou gaan met een rijke, volle uitstorting van de Heilige Geest kan geen bijbelse rechtvaardiging zijn.

3 Als het ontvangen van de rechtvaardiging in Christus door het geloof niet tevens de overvloedige gave van de Geest brengt, moeten er andere methoden worden aangewend om toch 'het beste uit de hemel' te kunnen verkrijgen.

Hier wordt de deur voor een nieuw soort wetticisme wijd opengezet. Mensen worden bezeten van de gedachte door hun eigen daden van 'volkomen overgave', 'algehele toewijding' of 'volkomen verloochening van het eigen-ik' de gave van de Geest te kunnen ontvangen. De aandacht wordt van de vreugdeboodschap afgeleid. Christus heeft reeds de Geest voor de gelovigen verworven door Zijn daden van volkomen overgave, volledige toewijding en diepe zelfverloochening (Hand. 2:3; Gal. 3:13, 14; Joh. 7:38, 39).

Paulus herinnert de dwaze Galaten er aan dat zij de Geest ontvangen hadden (Gal. 3:2) en dat het God was Die hun de Geest had geschonken. De boodschap van Gods heil voor de mensen – het evangelie van Jezus Christus – is de verkondiging dat God door de Geest tot de mensen komt op grond van de overwinnende daden van Zijn Zoon. De Galaten predikten daarentegen hoe de mens tot de Geest moet komen.

4 Het pinkstergeloof is op overstelpende wijze bezig met

het innerlijke leven van de gelovige. Het getuigenis van de innerlijke ervaring door de Geest overheerst het getuigenis van de heilsdaden van God in Jezus Christus. Daarom ook is het pinkstergeloof in de grond in volle overeenstemming met de spiritualiteit van het roomse geloof (zie hiervoor *Aktueel Evangelie*, april-editie 1974, over de Rechtvaardiging door het geloof en de Charismatische beweging). De pinksterbeweging is er dan ook in geslaagd de kloof tussen Rome en Reformatie te overbruggen. Het verkeer over die brug gaat echter maar in één richting. Iedere religieuze ervaring die de rechtvaardiging door het geloof ontkent, vindt haar oorsprong in het roomse geloof.

Subjectivisme

De leer van rechtvaardiging door toegerekende (buiten mijzelf gelegen) gerechtigheid leidt ons ertoe ons geloof te richten op Hem Die door Zijn leven van gerechtigheid heil bracht.

Op gelijke wijze als wij door een historische gebeurtenis buiten ons in Adam tot zondaar zijn geworden, zo wordt de gelovige gerechtvaardigd tot eeuwig leven door wat Christus in één historische daad heeft verricht.

De rechtvaardiging door het geloof betekent dan ook een radicaal Neen tegen elke vorm van religieus subjectivisme. Twee belangrijke vormen hiervan hebben we reeds besproken: het roomse geloof en het pinkstergeloof. Er dient echter met leedwezen te worden gezegd dat het protestantisme eveneens op het punt staat vervuld te worden met subjectivistische ontwikkelingen. Protestant die het evangelie willen verinnerlijken hebben dan ook geen enkele reden om de pinkstergroepen af te wijzen want de spiritualiteit is dezelfde.

Wij willen duidelijk stellen dat het niet onze bedoeling is de noodzaak van de bijbelse wedergeboorte te kleineren noch het inwonen van de Geest als onbelangrijk voor te stellen of heiligheid af te wijzen. Deze dingen kunnen niet genoeg benadrukt worden. Waar wij echter in de naam van het evangelie bezwaar tegen maken is de verdraaiing van deze dingen tot een volkomen onbijbelse voorstelling. Bijvoorbeeld:

Wedergeboorte De wedergeboorte is een totale ommekeer door de Heilige Geest in de gelovige tot stand gebracht. Deze ommekeer verplaatst de gerichtheid van de gelovige van zichzelf naar Christus. Hij gaat een nieuw leven leiden vol geloof in Gods Zoon, belijdt zijn zondigheid en vertrouwt ten alle tijde op de verdiensten van Christus. Hij maakt het tot een gewoonte te wandelen in gehoorzaamheid aan Gods geboden. Het bepleiten van zulk een wedergeboorte kan niet anders zijn dat tot verheerlijking van de Heer. Maar wat vaak gebeurt is dat de wedergeboorte wordt gesteld in de plaats van de gerechtigheid van Christus. Het ontwikkelt zich tot het belangrijkste verlossingsgebeuren of zelfs tot 'het volbrachte werk' en men ziet er dan ook een garantie in voor eeuwige zekerheid. De doop wordt dan tot het grote gedenkteken en de viering van dit nieuwe innerlijker leven. De bijbelse verlossing en zekerheid in een gerechtigheid buiten ons staat in scherp contrast tot deze voorstelling van de wedergeboorte.

Christus in ons Er bestaat geen enkel bezwaar tegen de uitdrukking 'Laat Christus in uw hart wonen' mits dit maar gebeurt in een bijbelse zin. Op die wijze betekent het eenvoudig: geloven in Jezus Christus. Tot behoud

in Christus geloven betekent dat de boodschap over wat Hij voor ons heeft gedaan en wat Hij voor ons betekent ons hart heeft geraakt. Het neemt onze gedachten, verbeelding, genegenheid en onze wil gevangen. Onze ziel wordt in beslag genomen door de openbaring van het evangelie van Christus door de Geest. Wij geloven dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, dat Hij de Mens is die voor ons in de hemel voor Gods aangezicht staat. Wij geloven dat Hij onze enige gerechtigheid is waardoor wij kunnen bestaan voor het gericht. Wij geloven dat Hij ons lief heeft en onze naam heeft geschreven in het boek des levens. Wij geloven dat Hij wederkomt. Het leven dat wij nu nog leven is door het geloof in de Zoon van God Die ons heeft liefgehad en Zichzelf voor ons heeft overgegeven. Dit is de betekenis van de inwoning van Christus in ons hart door het geloof (Ef. 3:17; Gal. 2:10). Zulk een geloofsleven is slechts mogelijk door de inwoning van de Heilige Geest.

Door gebrek aan plaatsruimte zijn wij genoodzaakt deze verhandeling hier helaas af te breken. In de volgende editie zullen wij het overige deel plaatsen, hetgeen zal gaan over een aantal stromingen en leringen in de christenheid die door veronachtzaming van de rechtvaardiging door het geloof zijn afgeweken van het zuivere evangelie.

Uw steun voor de financiering van dit gratis tijdschrift hebben wij hard nodig. Indien U kunt stort dan Uw bijdrage voor *Aktueel Evangelie* op:

AMRO-BANK STADSKANAAL
nr. 48.24.19.717 t.n.v. *Aktueel Evangelie*
(of op postrek. 3410100 van de Penningmeester
van de Stichting *Aktueel Evangelie* te Borger).

Na de editie hebben vele zich opgegeven voor gratis toezending van '*Aktueel Evangelie*'. Indien u dit nog niet hebt gedaan, nodigen wij u wederom uit u door middel van onderstaande bon op het blad in te schrijven.

AKTUEEL EVANGELIE, Postbus 25, Borger

Naam:

Adres:

Plaats:

Postcode: